



kiertotalouden
green deal

Ajankohtaiset terveiset ja huomiot kiertotalouden green dealin mittareiden asettamisesta?

Taina Nikula, YM

Kunnat ja alueet teemaryhmän - tapaaminen 19.11.2024

Keskustelussa

- Tilannekatsaus
- Tavoitteiden ja mittareiden asettaminen
- Esimerkkejä

Näin teet sitoumuksen Sitoumus2050-alustalla

Aseta tavoitteet ja määritä mittarit vuosille 2030 ja 2035

- **Selvitä lähtötaso ja aseta kunnianhimoinen tavoite** kullekin valitulle toimenpiteelle vuodelle 2035 sekä välitavoite vuodelle 2030. Toimenpiteille asetettavien tavoitteiden tulee tukea muutosalueen ja toimenpidealueiden suuntaviittoa (ks. [Kiertotalouden green dealin pelisäännöt](#), liite 1, s. 30).
- **Valitse mittarit** kullekin toimenpiteelle ehdotetuista vaihtoehtoista tai esitä vaihtoehtoisia mittaria.
- **Käytä määrällistä tavoitetta ja mittaria aina kun mahdollista.** Käytä laadullista mittaria vain, jos määrällinen mittari ei ole mahdollinen. Laadulliset mittarit ovat yleensä kertaluonteisia, kuten yksittäinen muutos tai tapahtuma. Laadullista mittaria voi käyttää myös siihen, että sitoudutaan selvittämään määrällinen lähtötaso seuraavaan raportointikertaan mennessä. Tällöin määrällinen tavoite asetetaan seuraavan raportoinnin yhteydessä.

IV. Sitoumuksen toimenpiteet

Lisää sitouukseesi toimenpiteitä vähintään kahdelta toimenpidealueelta.

A. Valitse alavetovalikosta toimenpidealue, johon toimenpiteesi liittyy. Kiertotalouden green dealin viidellä muutosalueella on kullakin 2-4 toimenpidealuetta.

B. Valitse toimenpide. Tarvittaessa voit myös ehdottaa omaa toimenpidettä kohdasta ”Luo oma toimenpide”.

Toimenpiteet

▼ Toimenpide Poista toimenpide

Toimenpidealue

Valitse toimenpide

Toimenpiteen kuvaus

Lisää mittaripari

Taustatietoa sitoumuksesi

- ✓ Valitse toimenpidealue...
- 1. Resurssiviisas rakennettu ympäristö
 - 1.1. Rakennetun ympäristön hankkeiden suunnittelu ja valmistelu ohjaa kiertotalouteen
 - 1.2. Vaalitaan olemassa olevaa rakennettua ympäristöä ja tehostetaan käyttöasteita
 - 1.3. Kasvatetaan uudelleenkäyttö- ja kierrätystuotteiden markkinoita rakentamisessa
- 2. Kiertotalouteen perustuva teollisuus
 - 2.1. Kestävä tuotesuunnittelu ja liiketoimintamallit strategioiden ytimessä
 - 2.2. Kiertotalous uudistaa tuotantoprosesseja ja hyötyy sähköistyksestä
 - 2.3. Lisätään sivuvirtojen, kierrätysmateriaalien ja bioraaka-aineiden arvoa tuotannossa
- 3. Kestävä kulutus ja liiketoiminta
 - 3.1. Lisätään kiertotaloustuotteita ja kiertotalouspalveluita markkinoilla
 - 3.2. Kehitetään kiertotalouden palveluja arjessa
- 4. Materiaalitehokas energijärjestelmä
 - 4.1. Suunnitellaan kiinteistöt ja yhdyskunnat osaksi säästävää ja älykästä energijärjestelmää
 - 4.2. Hyödynnetään hukkaenergiat energiantuotantotarpeen vähentämiseksi
 - 4.3. Edistetään polttoon perustumatonta tuotantoa ja uusia energiaratkaisuja
- 5. Uudistava ruokajärjestelmä
 - 5.1. Lisätään ravinteiden kierrätystä ja sivuvirtojen hyödyntämistä
 - 5.2. Lisätään maaperän hillensidontaa
 - 5.3. Lisätään kotimaisten kasvien ja kalan käyttöä resurssitehokkuuden parantamiseksi
 - 5.4. Vähennetään ruokahävikkiä ja pakkauksiin käytettävien luonnonvarojen määrää
- X. Kattositoumus
 - X.1. Kattositoumus

B. Toimenpiteet

▼ Toimenpide Poista toimenpide

Toimenpidealue

Valitse toimenpide

Toimenpiteen kuvaus

- 1.1. Rakennetun ympäristön hankkeiden suunnittelu ja valmistelu
- ✓ Valitse toimenpide
 - 1.1.A. Rakennushankkeiden, hankintojen ja tontinluovutusten kunnianhimoiset tavoitteet ja kriteerit
 - 1.1.B. Sujuvat ratkaisut ja menettelytavat maamassojen ja muiden materiaalien kierron edistämiseksi.

IV. Sitoumuksen toimenpiteet

C. Kuvaava toimenpiteen sisältö tarkemmin oman organisaatiosi näkökulmasta.

Mitä tarkalleen ottaen toimenpiteeseen liittyen organisaatiossa tavoitellaan ja miten se on tarkoitus toteuttaa?

Toimenpiteet ⓘ

▼ Toimenpide

Poista toimenpide 🗑️

Toimenpidealue ⓘ

Valitse toimenpidealue... ▼

Valitse toimenpide ⓘ

Valitse toimenpide ▼

Luo oma toimenpide

C.

Toimenpiteen kuvaus ⓘ

3500 merkkiä jäljellä

V. Toimenpiteiden mittarit

- A. Lisää mittaripari.** Voit asettaa toimenpiteelle mittareita pareittain (pari muodostuu automaattisesti vuosille 2030 ja 2035) lisäämällä numeerisen tai laadullisen mittarin.
- B. Lisää numeerinen tai laadullinen mittari.** Suosi lähtökohtaisesti numeerisia mittareita. Käytä laadullista mittaria vain, jos numeerista mittaria ei ole mahdollista määrittää. Laadulliset mittarit ovat yleensä kertaluonteisia, kuten yksittäinen muutos tai tapahtuma. Laadullisena mittarina voi käyttää myös sitoutumista selvittämään toimenpiteen lähtötaso määrällisen mittarin määrittelyä varten seuraavaan raportointikertaan mennessä.

Toimenpidealue 1.1. Rakennetun ympäristön hankkeiden suunnittelu ja valmistus

Valitse toimenpide 1.1.A Rakennushankkeiden, hankintojen ja tontinluovutusten ki

Luo oma toimenpide

Toimenpiteen kuvaus 3500 merkkiä jäljellä

A. **Lisää mittaripari** +

B. **Toimenpiteen mittari** Poista mittaripari

Lisää mittari + Numeerinen mittari +
Laadullinen mittari +

Toimenpiteen mittari

Lisää mittari + Numeerinen mittari +
Laadullinen mittari +

V. Toimenpiteiden mittarit

C. Numeerisen mittarin nimeäminen ja tasojen

asettaminen. Nimeä mittari selkeästi ja kuvaavasti. Nimen yhteydessä tulee määritellä myös mittayksikkö (esimerkiksi lukumäärä tai prosenttiosuus). Aseta mittarille lähtötaso tuoreimman saatavilla olevan tiedon mukaan sekä tavoitetaso mittariparin molemmille vuosille 2030 ja 2035. Huomaa, että tasoihin voi antaa vain numeroita. Tekstimuotoisia lisätietoja voit antaa joko mittarin nimen yhteydessä tai ”taustatietoa sitoumuksesta” -kohdassa.

D. Laadullisen mittarin nimeäminen. Nimeä mittaripari vuosille 2030 ja 2035 selkeästi ja kuvaavasti. Kuvaa nimen yhteydessä myös mittariin liittyvä tavoitetilä kummallekin vuodelle. Mikäli laadullista mittaria käytetään vain ensimmäiseen raportointiin asti, voit kirjoittaa selvennyksen mittarin nimeen. Esimerkki: *”Maamassojen käytön määrä ja määrälliset tavoitteet massojen käytön vähentämiseksi määritellään vuoteen 2027 mennessä.”*

C. Numeerinen mittaripari

Toimenpiteen mittari Poista mittaripari

Mittarin nimi ja mittayksikkö 2030: Resetoi mittaripari

Aseta tasot (vain numeroita) Aseta lähtötaso → Aseta tavoitetaso

Toimenpiteen mittari

Mittarin nimi ja mittayksikkö 2035: Resetoi mittaripari

Aseta tasot (vain numeroita) Aseta lähtötaso → Aseta tavoitetaso

D. Laadullinen mittaripari

Toimenpiteen mittari Poista mittaripari

Laadullinen mittari 2030: Resetoi mittaripari

Mittarin osalta raportoidaan onko se toteutunut / ei toteutunut

Toimenpiteen mittari

Laadullinen mittari 2035: Resetoi mittaripari

Mittarin osalta raportoidaan onko se toteutunut / ei toteutunut

Esimerkkejä

Esimerkkejä Kiertotalouden green deal -sitoumusten tavoitteista

A-insinöörit: Toimeksiannot, joissa aktiivinen rooli kiertotalouden edistämässä (%): 27 % → 70 % v. 2035 mennessä

Fyra: Projektikohtainen kiertotaloustoimenpide-ehdotus esitetty asiakkaalle (% kaikista uusista hankkeista): 0 → 100 % v. 2030 mennessä + tavoitteet uudelleenkäytön kasvattamiselle

Porvoo: Tilojen todellinen käyttöaste: v. 2035 mennessä +25 %-yksikköä.

Skanska: Rakenteilla olevien/raportointivuotena valmistuneiden hankkeiden määrä, joissa uudelleenkäytettyjä rakennustuotteita asennettu: 0 → 48 hanketta v. 2035 mennessä

Ylva: Korjausrakentamisen minimiosuus rakennuttamisesta: 45 % → 80 % (5 v. yli laskettuna)



kiertotalouden
green deal

**Lisätietoa:
<https://ym.fi/kiertotalousohjelma>**

Heikki Sorasahi, YM
heikki.sorasahi@gov.fi

Taina Nikula, YM
Taina.nikula@gov.fi

Riikka Yliluoma, YM
Riikka.yliluoma@gov.fi

Sari Tasa, TEM
Sari.tasa@gov.fi